چرا پزشکی؟ نگاهی به انگیزه‌های انتخاب رشته پزشکی در دانشجویان

کیوان قاسمی[1]، **پروین رضایی گزکی**[2]

[1] دندانپزشک عمومی. دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان، [2] مربی، گروه عمومی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان، بندرعباس، ایران.

مجله راهبردهای توسعه در آموزش پزشکی، دوره سوم شماره دوم پاییز و زمستان ۹۵ صفحات ۴۶-۳۸.

چکیده

مقدمه و هدف: بی تردید یکی از تأثیرگذارترین تصمیم‌ها در طول زندگی هر فرد انتخاب شغل است. بر این اساس انتخاب رشته که در واقع درگاه اولیه برای ورود به حرفه‌ی آینده است اهمیت زیادی دارد. نظام های مختلف آموزش عالی در دنیا همواره سعی کرده اند با شناسایی عواملی که بر انتخاب رشته داوطلبان تأثیر می گذارد، آنها را به طریقی در رشته‌های مختلف تحصیلی هدایت کنند که کمترین ضایعه و افت را در رابطه با مسأله تحصیلی و آینده شغلی شان داشته باشند. هدف این مطالعه تعیین انگیزه‌های انتخاب رشته و ارتباط آن با رضایت از تحصیل دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان بود.

روش ها: مطالعه‌ی حاضر از نوع توصیفی-تحلیلی و مقطعی است که در سال ۱۳۹۴ به انجام رسید. جمع‌آوری اطلاعات از طریق پرسشنامه‌ای صورت گرفت که حاوی سؤالاتی در زمینه اطلاعات فردی، سؤالات مربوط به انگیزه‌ی انتخاب رشته و همچنین سؤالات سنجش رضایت تحصیلی بود. جمعیت مورد مطالعه دانشجویان شاغل به تحصیل در رشته پزشکی دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان بودند. ۱۴۶ دانشجو در مطالعه شرکت کردند. داده‌ها با استفاده از آزمون آمار توصیفی، مجذور کای، من ویتنی و ضریب همبستگی پیرسون تجزیه و تحلیل شدند.

یافته ها: میزان پاسخ دهی به پرسشنامه‌ها ۸۵ درصد بود. ۸۳ نفر (۵۶/۸٪) از دانشجویان شرکت کننده پسر و ۶۳ نفر (۴۳/۲٪) دختر بودند. سه انگیزه‌ای که بیشترین تأثیر را در انتخاب رشته دانشجویان پزشکی داشتند "موقعیت اجتماعی مناسب"، "داشتن مسئولیت در شغل" و "علاقه‌مندی شخصی به علم به ویژه علوم پزشکی" بود. از بین انگیزه‌ها، "علاقه‌مندی شخصی به علم به ویژه علوم پزشکی"، "موقعیت اجتماعی مناسب" و "ارتباط بیشتر با مردم" بیشترین همبستگی را با رضایت تحصیلی داشتند. (Pvalue=۰/۰۰۱)

نتیجه‌گیری: انتخاب رشته تحصیلی پزشکی به میزان زیادی مربوط به جایگاه اجتماعی بالای این رشته و مفید و ضروری بودن این رشته برای جامعه است. دانشجویانی که با علاقه شخصی به علم و هدف داشتن موقعیت اجتماعی بالاتر و ارتباط بیشتر با مردم در شغل آینده شان، وارد رشته پزشکی شدند، از رضایتمندی بالاتری نسبت به رشته تحصیلی خود برخوردار بودند.

کلیدواژه‌ها: دانشجویان، انگیزه، انتخاب رشته، رضایت تحصیلی، پزشکی.

نویسنده مسئول:
پروین رضایی گزکی
مربی گروه عمومی، دانشکده پزشکی،
دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان
بندرعباس،ایران
تلفن:
پست الکترونیکی:
p.rezai1@gmail.com

نوع مقاله: پژوهشی

دریافت مقاله: ۹۵/۷/۱ اصلاح نهایی: ۹۵/۷/۲۴ پذیرش مقاله: ۹۵/۷/۲۶

ارجاع: قاسمی کیوان، رضایی گزکی پروین. چرا پزشکی؟ نگاهی به انگیزه های انتخاب رشته پزشکی در دانشجویان. راهبردهای توسعه در آموزش پزشکی.۱۳۹۵؛ ۳(۲):۴۶-۳۸.

[Downloaded from dsme.hums.ac.ir on 2026-10-14]

مقدمه

بی‌تردید یکی از تأثیرگذارترین تصمیم‌ها در طول زندگی هر فرد انتخاب شغل است. بر این اساس انتخاب رشته که در واقع درگاه اولیه برای ورود به حرفه و شغل مورد نظر است، اهمیت زیادی خواهد داشت. انتخاب رشته مرحله‌ی اولیه روند ورود به دانشگاه است و فرد با انتخاب رشته‌ی مورد نظر خود و صرف هزینه و وقت در دانشگاه آماده‌ی ورود به حرفه‌ی آینده می‌شود (۱).

نظام‌های مختلف آموزش عالی در دنیا همواره سعی کرده‌اند با شناسایی عواملی که بر انتخاب رشته داوطلبان تأثیر می‌گذارد، آنها را به طریقی در رشته‌های مختلف تحصیلی هدایت کنند که کم‌ترین ضایعه و افت را در رابطه با مسأله تحصیل و آینده شغلی‌شان داشته باشند (۲).

هر ساله تعدادی از متقاضیان برای ورود به دانشگاه‌ها به رقابت می‌پردازند. تعداد پذیرفته‌شدگان در سال‌های گوناگون بسته به تعداد متقاضیان از یکسو و ظرفیت پذیرش دانشگاه‌ها از سوی دیگر متفاوت است. معمولاً تقاضای اجتماعی برای ورود به دانشگاه‌ها خصوصاً در کشور ایران قابل تأمل است. این تقاضای اجتماعی در سالهای گذشته آنگونه زیاد بوده است که نظر بسیاری از محققین حوزه آموزش را به خود جلب کرده است. بر اساس آمار در یک تا دو دهه گذشته، سالیانه حدود یک میلیون داوطلب در کنکور سراسری شرکت کرده‌اند (۳). اگرچه بنا به تغییر هرم جمعیتی ایران، نسبت پذیرفته‌شده‌های کنکور به متقاضیان، روز به روز افزایش یافته و تعداد زیادتری از متقاضیان می‌توانند به دانشگاه‌ها راه پیدا کنند اما هنوز بر اساس یک پیش‌زمینه فرهنگی تقاضای اجتماعی برای ورود به دانشگاه‌ها بسیار قابل تأمل است.

انتخاب رشته فرایندی است که طی آن داوطلبان آزمون سراسری، رشته‌های مورد علاقه خود را جهت ادامه تحصیل انتخاب می‌کنند (۴). این فرایند مطابق با شرایط زندگی فرد می تواند از عوامل و ملاک‌هایی تأثیر پذیر باشد. شناخت و آگاهی از رشته، عامل بسیار مهم در انتخاب رشته مناسب برای هر فرد است. داوطلبی که با رشته‌های گوناگون دانشگاهی روبرو می‌شود ممکن است رشته خود را بر اساس میزانی از شناخت انتخاب کند. جستجو و کسب هوشمندانه اطلاعات از رشته های دانشگاهی در بین داوطلبان ورود به دانشگاه علاوه بر اینکه می‌تواند باعث رضایت تحصیلی و موفقیت در رشته دانشگاهی آنان باشد، در زمینه تعهد به مشاغلی که آنها در آینده اختیار خواهند کرد نیز مؤثر خواهد بود (۵). انتخاب رشته دانشگاهی بدون علاقه و شناخت ممکن است در بین گروهی از دانشجویان وجود داشته باشد که معمولاً منجر به تغییر رشته بعد از یک یا دو ترم ادامه تحصیل می‌شود. بسیاری از این تغییر رشته‌ها مربوط به عدم شناخت فرد از رشته تحصیلی و یا عدم موفقیت در رشته مورد نظر است (۶). تغییر رشته علاوه بر مشکلات خاص خود هزینه بر و وقت گیر است و گاهاً غیر ممکن. تحصیل در رشته‌ای بدون علاقه منجر به کاهش انگیزه‌ی تحصیلی و بدنبال آن کاهش یادگیری و کیفیت ارائه خدمات شغلی در آینده به جامعه خواهد بود (۷).

فاکتورهای متعددی در تصمیم گیری برای انتخاب رشته مؤثر هستند، این فاکتورها در رابطه‌ی با زمینه‌های اجتماعی، تکمیل شخصیت فرد، ماهیت شغل‌ها، محیط کاری، امنیت شغلی، شهرت و منفعت مالی هستند (۸).

رضایت تحصیلی دانشجویان به معنی تناسب بین ارزیابی ذهنی آنها با تجارب و پیامدهای متنوع ارزشیابی شده از آموزش می‌باشد. از این منظر، رضایت تحصیلی دانشجویان تحت تأثیر رضایت کلی آنان از میزان تحقق انتظاراتشان قرار دارد (۹).

یکی از منابع و سرمایه‌های عظیم کشور، نیروی انسانی کارآمد و با انگیزه است و دانشجویان بعنوان یکی از ارکان اصلی دانشگاه پیکره اصلی سازمان‌ها و ارگان‌های مختلف جامعه را در آینده تشکیل میدهند (۹). در این میان دانشجویان علوم پزشکی در جایگاه خاصی قرار دارند چرا که تأمین و حفظ سلامت افراد جامعه نقش ویژه‌ای در توسعه‌ی اقتصادی و اجتماعی جوامع داشته و ارتقاء کیفیت خدمات بهداشتی-درمانی از فاکتورهای مهم در توسعه یافتگی کشور محسوب می‌شود. عدم رضایتمندی از شغل بطور قابل ملاحظه‌ای با ناتوانی در مراقبت از بیماران همراه است. دانشکده‌های پزشکی بعنوان محیط یادگیری بایستی

[Downloaded from dsme.hums.ac.ir on 2026-10-14]

امکانات لازم را برای تغییرات مثبت و سازنده در نگرش دانشجویان فراهم آورند تا با تشویق و ایجاد رغبت بیشتر، یادگیری پایدار و مستمر گردد. ذکر شناخت عوامل مؤثر در انتخاب یک رشته می تواند راهگشای بسیاری از مشکلات تغییر رشته و جلوگیری از اتلاف وقت و هزینه باشد (۱۰).

در مطالعات اخیر که در دانشگاه‌های مختلف ایرانی و غیر ایرانی به انجام رسیده موارد متعددی بعنوان انگیزه‌های انتخاب رشته دانشجویان پزشکی معرفی شده‌است. نتایج مطالعه Ibrahim و همکاران در کشور انگلستان (۲۰۱۴) نشان داد که "اعتبار اجتماعی"، "ایفای نقش در اجتماع"، "پاداش مالی بعد از تحصیل" و "چالش‌های حرفه‌ای" انگیزه‌های انتخاب رشته دانشجویان پزشکی بودند (۱۱). در مطالعه‌ی Cleland و همکاران (۲۰۱۲) در کشور اسکاتلند "زندگی شغلی متعادل"، "توانایی و مهارت"، "رضایت معنوی" و "میزان بالای ارتباط با بیمار" را دلایل اصلی انتخاب رشته پزشکی معرفی کردند (۱۲).

نتایج مطالعه‌ی وحید دستجردی و همکاران (۲۰۱۲) در تهران "ایفای نقش در سلامت جامعه" و "علاقه شخصی" را بعنوان انگیزه‌های انتخاب رشته پزشکی نشان داد (۱۳). در مطالعه کاظمی‌زاده و همکاران (۱۳۹۰) در شهر رفسنجان "داشتن موقعیت حرفه ای بالا"، "ارتباط با مردم" و "داشتن شغلی با چالش‌های زیاد" بعنوان انگیزه‌های انتخاب رشته پزشکی تعیین شدند (۱).

در مطالعه‌ای که Crossley در کشور انگلیس انجام داد، "فرصت شغلی"، "مراقبت از بیماران و ارتباط با مردم"، "استفاده از مهارت‌های شخصی" و "علاقه به علم" انگیزه‌های انتخاب رشته دندانپزشکی بودند (۱۴).

برای ایجاد تغییرات سازنده وجود اطلاعات توصیفی در مورد وضع موجود و اطلاع در مورد نگرش دانشجویان نسبت به رشته تحصیلی خود ضروری است. این اطلاعات طی فرایندهای تحقیقاتی در دانشگاه‌های مختلفی مورد بررسی قرار گرفته است اما نظر به این که تاکنون در دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان چنین مطالعه‌ای بر روی دانشجویان به انجام نرسیده است.

در این مطالعه بر آن شدیم تا به تعیین انگیزه‌های انتخاب رشته و ارتباط آن با رضایت از تحصیل دانشجویان پزشکی بعنوان رشته‌ای مهم در مجموعه بهداشت و درمان بپردازیم.

روش‌کار

این مطالعه یک مطالعه توصیفی – مقطعی است. جامعه مورد مطالعه کلیه دانشجویان پزشکی در حال تحصیل در دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان در سال ۱۳۹۴ بود. ابزار جمع آوری داده‌ها پرسشنامه‌ای پژوهشگر ساخته بر اساس مرور پیشینه و منابع معتبر علمی است که شامل سؤالاتی در مورد عوامل دموگرافیک، ۳۰ سؤال مربوط به انگیزه‌های انتخاب رشته و سؤالات مربوط به میزان رضایتمندی از رشته تحصیلی بود. روایی پرسشنامه بوسیله نظر خواهی از اساتید صاحب نظر به تأیید رسید. پایایی و ثبات درونی پرسشنامه از طریق محاسبه فرمول آلفای کرونباخ اندازه‌گیری شد که ضریب آلفای کرونباخ ۰/۹ بدست آمد. سؤالات بخش اول پرسشنامه شامل سن، جنس، ترم تحصیلی و وضعیت تأهل دانشجو بودند. بخش دوم سؤالات مربوط به انگیزه‌های انتخاب رشته بودند. این سؤالات بصورت چهار درجه‌ای لیکرت (اصلاً(۱)، خیلی کم(۲)، تا اندازه ای(۳) و زیاد(۴)) طراحی شده بودند. بخش سوم پرسشنامه به سؤالات مربوط به رضایتمندی اختصاص یافت که شامل سه سؤال بودند، در سؤال اول از دانشجو خواسته شده بود از ۰ تا ۱۰۰ به رضایتمندی خود نمره بدهد، سؤال دوم در این مورد بود که اگر زمان به عقب برگردد آیا دوباره این رشته را انتخاب خواهید کرد و در سؤال سوم پرسیده شده بود آیا این رشته را به نزدیکانتان پیشنهاد می‌کنید. برای هریک از گزینه‌های خیر، ممکنه و بله در این سؤالات به ترتیب نمرات صفر،۵۰ و ۱۰۰ در نظر گرفته شد و میانگین نمره‌ی این سه سؤال رضایتمندی نهایی هر دانشجو را تشکیل دادند. پرسشنامه‌ها با رعایت معیارهای اخلاقی و محرمانه ماندن اطلاعات دانشجویان پس از تکمیل جمع‌آوری گردید. داده‌های حاصل از پرسشنامه‌ها جهت تحلیل و بررسی وارد نرم افزار SPSS نسخه ۲۳ گردید. برای مقایسه میزان رضایتمندی و انگیزه‌ها در گروه‌های مختلف از آزمون‌های

[Downloaded from dsme.hums.ac.ir on 2026-10-14]

آماری من‌ویتنی و مجذور کای و برای تعیین ارتباط بین انگیزه‌ها و سؤالات رضایتمندی از ضریب همبستگی اسپیرمن استفاده شد.

یافته‌ها

در این مطالعه میزان پاسخ‌دهی به پرسشنامه‌ها ۸۵ درصد بود. از ۱۴۶نفر دانشجوی پزشکی که پرسشنامه‌ها را تکمیل نمودند، ۸۳ نفر (۵۶/۸٪) پسر و ۶۳ نفر (۴۳/۲٪) دختر بودند. میانگین سنی این دانشجویان ۲/۷±۲۱/۶ بود. ۹نفر (۶/۲٪) از این دانشجویان متأهل و بقیه مجرد بودند.

جدول ۱ نتایج فاکتور آنالیز و درصد پاسخ‌های هر گزینه را برای انگیزه‌های انتخاب رشته دانشجویان پزشکی نشان می‌دهد. انگیزه‌ها در پنج حیطه دسته‌بندی و نام‌گذاری شدند. سه انگیزه‌ی اول انتخاب رشته‌ی این دانشجویان به ترتیب، "موقعیت اجتماعی مناسب"، "داشتن مسئولیت در شغل" و "علاقه‌مندی شخصی به علم به ویژه علوم پزشکی" بود.

بر اساس آماره‌ی آزمون من ویتنی فقط در میزان اهمیت انگیزه‌ی "علاقه مندی شخصی به علم به ویژه علوم پزشکی" تفاوت معنی‌داری بین دانشجویان پسر و دختر وجود داشت (Pvalue=۰/۰۰۵) بطوری که دانشجویان دختر اهمیت این عامل را بیشتر دانسته‌اند.

در نمودار ۱ درصد رضایت تحصیلی دانشجویان در چهار مقیاس نشان داده شده است. براساس این نمودار ۷۷/۴٪ داشنجویان رضایت کامل یا متوسط داشته‌اند.

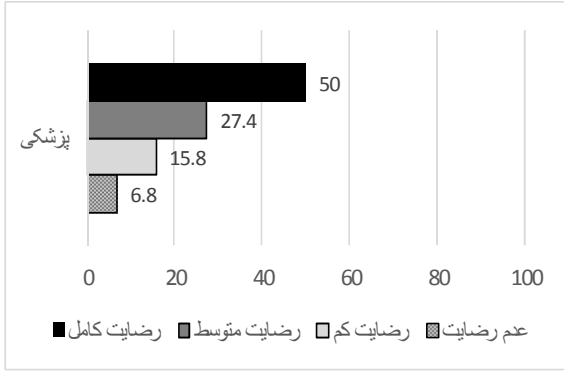

نمودار۱- میزان رضایت از تحصیل دانشحویان

در بررسی ارتباط بین انگیزه‌های انتخاب رشته و رضایت از تحصیل دانشجویان بوسیله ضریب همبستگی پیرسون، ارتباط معنی‌داری در بعضی از موارد مشاهده شد (Pvalue<۰/۰۵) که این موارد شامل: "موقعیت اجتماعی مناسب"، "ارتباط بیشتر با مردم" و "علاقه مندی شخصی به علم به ویژه علوم پزشکی" بودند.

این نتیجه به آن معناست که افرادی که این انگیزه‌ها را مؤثر در انتخاب رشته خود دانسته‌اند بطور معنی‌داری رضایت تحصیلی بالاتری را داشته‌اند.

در بررسی ارتباط بین رضایت از تحصیل و موارد دیگر مانند سن دانشجو، جنسیت، وضعیت تأهل و ترم تحصیلی ارتباط معنی‌داری مشاهده نشد (Pvalue>۰/۰۵).

[Downloaded from dsme.hums.ac.ir on 2026-10-14]

جدول ۱- دسته‌بندی انگیزه‌های انتخاب رشته و درصد پاسخ دهی به گزینه‌ها

انگیزه‌های انتخاب رشته	Mean±SD	درجه‌بندی لیکرت ٪			
		۴	۳	۲	۱
• توصیه دیگران و داشتن مسئولیت					
داشتن مسئولیت در شغل	۳.۵۰± .۶۴۶	۵۷.۵	۳۵.۶	۶.۲	۰.۷
توصیه توسط والدین، فامیل، دوستان و...	۳.۰۳± .۹۲۰	۳۵.۶	۴۰.۴	۱۵.۸	۸.۲
• ویژگی هیجانی، ارتباطی و علمی بودن حرفه‌ی پزشکی					
علاقه مندی شخصی به علم به ویژه علوم پزشکی	۳.۴۹± .۶۹۷	۵۸.۹	۳۳.۶	۵.۵	۲.۱
تناسب با توانایی های ذهنی وهوشی	۳.۳۹± .۷۰۸	۴۹.۳	۴۳.۲	۴.۸	۲.۷
ارتباط بیشتر با مردم	۳.۳۰± .۷۷۳	۴۶.۶	۳۹.۷	۱۱	۲.۷
وجود تجربیات مهیج در حرفه	۳.۲۷± .۸۲۵	۴۵.۲	۴۱.۸	۷.۵	۵.۵
داشتن شغلی با چالش های زیاد	۳.۰۱± .۹۴۷	۳۶.۳	۳۷.۷	۱۷.۱	۸.۹
• عوامل اجتماعی، اقتصادی و استقلال شغلی					
درآمد کافی	۳.۴۰± .۶۷۰	۴۸.۶	۴۵.۲	۴.۱	۲.۱
موقعیت اجتماعی مناسب	۳.۶۳± .۴۹۸	۶۳.۷	۳۵.۶	۰.۷	۰
بازار کار مناسب	۳.۳۷± .۷۴۳	۴۹.۳	۴۱.۸	۵.۵	۳.۴
امکان داشتن مطب مستقل و نداشتن رئیس	۳.۳۱± .۸۶۰	۵۲.۷	۲۹.۵	۱۳.۷	۴.۱
• عوامل روانی و خانوادگی					
اختصاص زمان بیشتر برای خود و خانواده	۲.۷۸± ۱	۲۷.۴	۳۷	۲۱.۹	۱۳.۷
وجود اوقات فراغت در کار	۲.۷۱± ۱	۲۵.۳	۳۴.۲	۲۶	۱۴.۴
کم بودن استرس شغلی	۲.۶۹± ۱	۳۰.۱	۲۸.۱	۲۲.۶	۱۹.۲
• بدون دلیل خاص					
فقط ورود به دانشگاه	۱.۸۵± ۱	۸.۹	۱۹.۲	۱۹.۹	۵۲.۱
بدون هیچ دلیل خاصی و صرفاً شانسی	۱.۵۹± .۹۵۲	۴.۱	۱۷.۸	۱۳	۶۵.۱

[Downloaded from dsme.hums.ac.ir on 2026-10-14]

بحث و نتیجه گیری

در این مطالعه به بررسی انگیزه‌های انتخاب رشته دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان و ارتباط آنها با رضایت از تحصیل پرداختیم.

ارزیابی انگیزه‌های انتخاب رشته دانشجویان پزشکی در این مطالعه نشان داد که به ترتیب "موقعیت اجتماعی مناسب"، "داشتن مسئولیت در شغل" و "علاقه‌مندی شخصی به علم به ویژه علوم پزشکی" مهم‌ترین انگیزه‌های انتخاب رشته دانشجویان پزشکی بود.

در مطالعه‌ی حاضر "موقعیت اجتماعی مناسب" اولین انگیزه‌ی انتخاب رشته دانشجویان بود. در یافته‌های مطالعه‌ی کاظمی‌زاده و همکاران (۱۳۹۰) در شهر رفسنجان نیز اولین انگیزه‌ی انتخاب رشته‌ی دانشجویان پزشکی موقعیت اجتماعی مناسب بود (۱).

در مطالعه‌ی وحیددستجردی و همکاران (۲۰۱۲) نیز موقعیت اجتماعی مهم‌ترین انگیزه انتخاب رشته دانشجویان پزشکی بود که با مطالعه‌ی حاضر همخوانی دارد (۱۳). دومین انگیزه در مطالعه‌ی آنها "علاقه‌ی شخصی به رشته" بود که این عامل در مطالعه‌ی حاضر در رتبه‌ی پنجم بین انگیزه‌های دانشجویان پزشکی قرار داشت.

اطلاق عنوان دکتر به پزشک و احترام اجتماعی که پزشک بعنوان یک عضو مفید و ضروری در جامعه دارد، باعث توجه بالای دانش‌آموزان به عامل موقعیت اجتماعی مناسب بعنوان انگیزه‌ای برای انتخاب رشته شده است.

در مطالعه‌ی Gasiorowski و همکاران (۲۰۱۴) در کشور لهستان نوعدوستی و علاقه به علم مهم‌ترین انگیزه‌های انتخاب رشته‌ی پزشکی بود که با مطالعه‌ی حاضر تفاوت دارد (۱۵). این تفاوت می‌تواند بعلت تفاوت‌های فرهنگی و سبک زندگی متفاوت دو کشور باشد.

در مطالعه Cleland و همکاران (۲۰۱۲) در کشور اسکاتلند ثبات شغلی، تناسب با توانایی‌ها و ارتباط با مردم انگیزه‌های مهم انتخاب رشته پزشکی بودند. این انگیزه‌ها در بین دانشجویان پزشکی هرمزگان تأثیر کم‌تری داشتند و جزو اولویت‌های اول نبودند (۱۲). بررسی میزان رضایتمندی دانشجویان در مطالعه‌ی حاضر نشان داد که دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان از رضایتمندی نسبتاً بالایی نسبت به رشته تحصیلی خود برخوردارند.

در نتایج حاصل از بررسی ارتباط انگیزه‌های انتخاب رشته با رضایت از تحصیل مشاهده گردید که عواملی مانند "موقعیت اجتماعی مناسب"، "ارتباط بیشتر با مردم" و "علاقه‌مندی شخصی به علم به ویژه علوم پزشکی" ارتباط معنی داری با رضایت تحصیلی داشتند.

در مطالعه‌ی فتاحی و همکاران عامل "امکان خدمت به مردم و جامعه" بیشترین ارتباط را با رضایتمندی داشته بود. "موقعیت اجتماعی مناسب" و "علاقه به رشته قبل از انتخاب آن" موارد بعدی مرتبط با رضایتمندی بودند که با مطالعه حاضر همخوانی دارد (۱۰).

با توجه به این نتایج داشتن انگیزه‌هایی مناسب در انتخاب رشته می‌تواند رضایتمندی تحصیلی دانشجویان در دانشگاه را بدنبال داشته باشد.

با توجه به ارتباط قوی بین گزینه "داشتن علاقه به علم به ویژه علوم پزشکی" با رضایتمندی دانشجویان می‌توان گفت که ورود دانشجویان به رشته‌ای که به آن علاقه‌مند هستند، به میزان زیادی منجر به رضایت تحصیلی دانشجویان می‌شود. این نتیجه به اهمیت بیش از پیش علاقه‌مندی به رشته تحصیلی در میزان رضایت تحصیلی و به تبع آن میزان بازدهی آموزشی بالاتر تأکید می‌کند. همچنین دانشجویانی که ارتباط بیشتر با مردم و داشتن موقعیت اجتماعی مناسب برای آن‌ها اهمیت داشت از رضایتمندی بالاتری برخوردار بودند. در مجموع تشابه در نتایج مطالعه حاضر با مطالعات دیگر بدلیل ماهیت مشابه رشته‌های علوم پزشکی در نقاط مختلف دنیا است و تفاوت میان نتایج در مطالعات مختلف در این زمینه برخواسته از شرایط فرهنگی و اجتماعی متفاوت مناطق و کشورهای مختلف است.

با تقویت عوامل مرتبط با رضایتمندی و افزایش میزان اهمیت این عوامل در دانشجویان می‌توان دانشجویانی با رضایت بالاتر و انگیزه‌ی تحصیلی بیشتر و افرادی مناسب برای شغل آینده و خدمت رسانی به جامعه تربیت نمود.

[Downloaded from dsme.hums.ac.ir on 2026-10-14]

در انجام این مطالعه به محدودیت خاصی بجز میزان مشارکت کم دانشجویان در پاسخگویی - که به نظر می‌رسد در بسیاری از مطالعات مشابه- نیز وجود دارد، برخورد نشد. انتخاب رشته تحصیلی پزشکی تا میزان بالایی مربوط به جایگاه اجتماعی بالای این رشته و مفید و ضروری بودن این رشته برای جامعه است. دانشجویانی که با علاقه‌ی شخصی به علم و هدف داشتن موقعیت اجتماعی بالاتر و ارتباط بیشتر با مردم در شغل آینده‌شان، وارد رشته پزشکی شدند، از رضایتمندی بالاتری نسبت به رشته تحصیلی خود برخوردار بودند.

سپاسگزاری

در پایان از کلیه کسانی که ما را در انجام این پژوهش یاری رسانده اند کمال تشکر را داریم.

[Downloaded from dsme.hums.ac.ir on 2026-10-14]

References

1. Kazemizadeh Z, Rezaeian M, Farnoodi M. Evaluation of Motivations For Choosing Field of Study among Medical and Dental Students of Rafsanjan University of Medical Sciences. J Rafsanjan Univ Med Sci 2012; 10(4):279-88. [In Persian]
2. Abdi B, Aghababa A. Factors Affecting the Selection of Candidates Allowed to Select Courses Entrance Examination. Journal of Higher Education 2008; 1(3):51-170. [In Persian]
3. Abdi B. Awareness of the University Candidates on the Academic Program Selection. Quarterly Journal of Research and Planning in Higher Education 2007; 13(2):49-131. [In Persian]
4. Parand K, Yadegarzadeh GhR, Moghimi F, Khodaei A, Rangin H. Survey and Study & Comments of Volunteers in Konkor (2008) and First Year Students (Volunteers in 2009 in order to Identification Factors Influencing the Selection Field). Research in Educational Systems 2009; 1(7):43-62. [In Persian]
5. Kabirzadeh A, Rezaee Gharahtekan M, Tayyeban M, Alizadeh M. Factors Affecting Discipline Choice in Students of Medical Records and Health Information Technology in Mazandaran University of Medical Sciences in Year 2010. Iranian Journal of Medical Education 2012; 12(4):258-64. [In Persian]
6. Hashemipour M. Dental Students' Motivations for Entering Dentistry in Kerman School of Dentistry. Iranian Journal of Medical Education 2006; 6(1):109-15**.** [In Persian]
7. Amani F, Keramati H, Farshad V. The Motivation of Dental Students to Enter the Dental School Ardabil University of Medical Sciences. CADUCEUS 2012; 2(1):40–4. [In Persian]
8. Yimfungfieng N, Srisatjaluk R, Koohawayrojanapakorn S. Influential Factors in Students Decision Making to Enter Dental Profession at Mahidol University. M Dent J 2014; 34:330-7.
9. Sanagoo A, Hesam M. Academic Under-achievement and Some Related Factors Associated with Academic Satisfaction in Golestan University of Medical Sciences' Students . JGBFNM 2013; 9(2):90-6. [In Persian]
10. Fattahi Z, Javadi Y, Nakhaee N. A Survey on Dentistry Students' Satisfaction with their Discipline and Some of the Related Factors. Strides Dev Med Educ 2004; 1(1):32-40. [In Persian]
11. Ibrahim M, Fanshawe A, Patel V, Goswami K, Chilvers G, Ting M, etal. What Factors Influence British Medical Students' Career Intentions?. Medical Teacher 2014; 36(12):1064-72.
12. Cleland J, Johnston PW, French FH, Needham G. Associations between Medical School and Career Preferences in Year 1 Medical Students in Scotland. Medical Education 2012; 46:473–84.
13. Vahiddastjerdi M, Mahdian M, Vahiddastjerdi E, Namdari M. Study Motives and Career Choices of Iranian Medical and Dental Students. Acta Medica Iranica 2012; 50(6):417-24.
14. Crossley ML, Mubarik A. A Comparative Investigation of Dental and Medical Student's Motivation Towards Career Choice. British Dental Journal. 2002;193(8):471-3.
15. Gąsiorowski J, Rudowicz E, Safranow K. Motivation towards Medical Career Choice and Future Career Plans of Polish Medical Students. Acta Medica Academica 2014; 43(2):113-21.

[Downloaded from dsme.hums.ac.ir on 2026-10-14]

Why Medicine? Looking at the Motivation for Choosing Medicine in Students

Keyvan Ghasemi[1], Parvin Rezaeigazki[2]

[1]General dentist, Hormozgan University of Medical Sciences, [2]Department of General Courses, Faculty of Medicine, Hormozgan University of Medical Sciences, Bandar Abbas, Iran.

(Received 19 Sep, 2016 Accepted 16 Oct, 2016)

Original Article

Abstract

Introduction: Undoubtedly, One of the most influential decisions during the life of every person is choosing a job. According to this, Course selection that actually is the initial port to entering to the future profession is very important. The System of higher education in the world always have tried lead in different fields of studying by identifying of effective choice of discipline that they will have had The lowest loss in their study and future career .The aim of this study Determine the motivations of career choice and Its relationship with the consent of the students in Hormozgan University of Medical Sciences.

Methods: current study is a descriptive cross-sectional study which was done in 2015. Data was collected through a questionnaire that was Included some questions about demographic information and questions about discipline and motivation. The questions also measured educational satisfaction. 146 students participated in the study. Data using descriptive statistics, chi-square test, and Mann-Whitney and Pearson correlation coefficient were analyzed.

Results: The response rate to the questionnaire was 85%.83 people of participants (56.8%) were male and 63 (43.2%) were female. "Social status", "responsibility in business" and "personal interesting had the most influence in selecting medical students. Among the incentives, "Personal interest in science, especially medical science," "social status" and "connecting with people "Had the highest correlation with academic satisfaction (Pvalue =0.001).

Conclusion: Selection of Medicine is correlated to its high social status and necessary. Some of Students that selected medicine for a personal interesting and receiving to high social status and Communicating with people had a higher satisfaction than their field of study.

Key words: Student, Motivation, Career choice, Academic satisfaction, Medicine.

Citation: Ghasemi K, Rezaeigazki P. Why Medicine? Looking at the Motivation for Choosing Medicine in Students. Journal of Development Strategies in Medical Education 2016; 2(3):38-46.

Correspondence:
P. Rezaeigazki
Department of General Courses, Faculty of Medicine, Hormozgan University of Medical Sciences, Bandar Abbas, Iran
.Tel:+
Email:
p.rezai1@gmail.com

[Downloaded from dsme.hums.ac.ir on 2026-10-14]